



Gemeente	: Boxtel	Objectnr.	: BOX-214
Plaats + postcode	: Boxtel 5281 SG		
Straat + nummer	: Roond 2		
Naam	: Sint-Annakapel	Datum invent.:	19-01-05
Kad. aanduiding	:		
Eigenaar	:	Staat van onderhoud:	redelijk
Aard object	: gebouw met erf		
Huidige functie	: wegkapel		
Oorspr. functie	: wegkapel	Kwalificatie	: cat. 1
Opdrachtgever	: Heilig Hartparochie Boxtel		
Architect	: Gerardus (geestelijke, docent Piuschool?)		
Aannemer	:		
Bouwjaar	: 1954		
Bouwtype	: éénbeukige kapel met apsis		
Bouwstijl	: Delftse school		

Bouwgeschiedenis/historie: De bouw van de wegkapel in de buurtschap Roond vond in 1954 plaats op initiatief van de bewoners van Roond en deken Ignatius Broekman van de Heilig Hartkerk. Het kapelletje moest een blijvende herinnering worden aan het feit, dat de parochianen in deze omgeving de Tweede Wereldoorlog vrijwel ongeschonden waren doorgekomen. Het perceel, waarop de kapel werd gebouwd, werd voor dit doel aan de parochie geschonken door de vader van de priester Jan Peijnenburg, die in 1956 tot priester werd gewijd.

De kapel werd gebouwd door leerlingen van de ambachtsschool Pius X in Den Bosch. Wie het ontwerp heeft gemaakt is vooralsnog niet bekend. Mogelijk was het dezelfde architect, die begin jaren '50 voor dezelfde Heilig Hartparochie de voormalige stoomgraanmolen (De Blauwe Molen) aan de Ridder van Cuykstraat verbouwde tot wijkkapel en jeugdhuis. Beide gebouwen vertonen namelijk duidelijke overeenkomsten in de detaillering. Op de stichtingssteen wordt melding gemaakt van "GERARDUS DESIGNAVIT", waar uit zou kunnen worden geconcludeerd, dat het basisontwerp afkomstig is van een geestelijke, mogelijk als docent verbonden aan de Piuschool, die de bouw verzorgde.

De inventaris van de wegkapel is uit verschillende plaatsen afkomstig. Zo is het beeld van Anna met Maria in Spanje gekocht door de moeder van deken Ignatius Broekman. De zandstenen beelden van Jozef en Maria werden uit de te slopen Broekhovense Kerk in Tilburg gered (Broekhoven II, in 1924 gebouwd en in 1974 gesloopt). De reliëfs die links en rechts van het altaar werden aangebracht (alleen de linker is thans aangetroffen) stammen uit de Helmondse Sint-Lambertuskerk en de kroonluchter is gesmeed door leerlingen van de ambachtsschool in Den Bosch. De banken bevonden zich ooit in de Maria Reginakerk te Eindhoven. De Nederlandse en Latijnse teksten op de plaquettes zijn van de hand van deken Broekman.

Beschrijving: De kapel staat op een klein bosperceel aan de noordwestelijke zijde van de viersprong, gevormd door de Kempseweg, de Scheepdonkseweg en Roond.

Bakstenen wegkapel, bestaande uit een rechthoekig éénbeukig zaalschip onder zadeldak en een ingesnoerde vijfzijdige apsis onder een vijfzijdig schilddak. De bakstenen tuitgevel aan de voorzijde wordt bekroond door een bakstenen klokkenstoeltje met getoogde opening en halsvormige bekroning met ezelsrug. Ook de topgevel tussen schip en apsis wordt bekroond door een bakstenen hals met ezelsrugvormige afdekking. Het schipdak is gedekt met gesmoorde romaanse pannen en heeft een flink overstek. Goten ontbreken. Op het apsisdak liggen leipannen. Hier is een houten gootlijst.

De gevels zijn gemetseld in rode machinale baksteen in halfsteens verband en voorzien van een lage, iets uitspringende plint, afsluitend met een bakstenen waterlijst. Het twee traveeën diepe schip heeft op de traveescheiding een éénmaal versnijnd bakstenen steunbeertje met bakstenen afzaten. De voorgevel springt ten opzichte van de zijgevels uit, waardoor hier een zware "muurdam" aanwezig is. Voorts sluiten de zijgevels van het schip aan de bovenzijde af met een licht overkragende segmentboogfries op natuurstenen consoles. Iedere travee bevat een klein

rondboogvenster met halfsteens rondboog, inspringende dagkanten, bakstenen afzaten en eenvoudige ramen met structuurglas. De apsis heeft vergelijkbare, maar kleinere rondboogvenstertjes in de eerste smalle rechte travee. Overigens zijn de muren van deze apsis blind. Het muurwerk sluit aan de bovenzijde af met een siermetselwerkfries tussen uitspringende bakstenen lijsten.

De voorgevel bevat een korfboogportaal, gevat binnen een grotere spitsboognis. De ingangspoort heeft eenvoudig geprofileerde dagkanten, met zandstenen geboorte- en sluitstenen. Boven de ingang, waarin dubbele houten deuren met klampen en deklijsten, een smeedijzeren lantaarn.

Het schip heeft twee in gele baksteen gemetselde zesdelige kruisgraatgewelven, gescheiden door een rode bakstenen gordelboog op natuurstenen consoles. Verder is er een rode bakstenen triomfboog en een in gele bakstenen gemetseld apsisgewelf, dat sterk contrasteert met de rode bakstenen wanden van de apsis, die aan de bovenzijde afsluiten met rondbogen.

In de kapel voorts een bakstenen vloer en podium, een gemetseld altaar met siermetselwerkpaneel en natuurstenen altaarblad. Houten beeld van Anna en Maria. Aan weerszijden van de triomfboog een zandstenen beeld van respectievelijk Maria en Jozef (Jozefbeeld gesigineerd: G. Bourgognon). In de zijwanden zijn twee zandstenen gevelstenen met opschriften aangebracht: "TER ERE VAN DE MOEDER DER MOEDER GODS EN TOT LOF EN DANK AAN AL ONZE MOEDERS" en "QUOD GERARDUS DESIGNAVIT / "PIUS X" AEDIFICAVIT / QUAE IGNATIUM PEPERIT / ET ANNAM DONO EDIDIT / SUNT ROONDENSES FUNDATOIRES / MATRES FACIUNT MORES / 29 MAII BEATIF. I.O. 3. PII. X 1954 /

De wegkapel ligt op een terrein met diverse bomen, heesters en struiken en is bereikbaar via een klinkerpad.

Motivering: Bakstenen wegkapel in zuivere Delftse schooltrant uit 1954. Het gebouwtje heeft een hoge architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype en de bouwstijl (Delftse school), waarvan het zowel uit- als inwendig zeer gaaf bewaard gebleven voorbeeld is. In deze betekenis heeft het object in de gemeente Boxtel zelfs zeldzaamheidswaarde. Situeringswaarde als beeldbepalend en zeer markant onderdeel aan de viersprong bij de buurtschap Roond. Tezamen met de kruising van wegen en het omliggende groen vormt de kapel een karakteristiek ensemble. Tenslotte is er sprake van cultuurhistorische waarde vanwege de bijzondere stichtingsgeschiedenis en als typerend onderdeel van de geschiedenis van de Heilig Hartparochie en de geloofsbeleving binnen de buurtschap Roond in het derde kwart van de 20^{ste} eeuw.

Opmerkingen:

Bronnen:

Website archief Brabants Centrum: "Annakapel. 'kathedraal van de Roond', juli 2002
R. Peeters en E. Schilders, *Katholiek Tilburg in beeld*, Tilburg 1990, p.26-31





